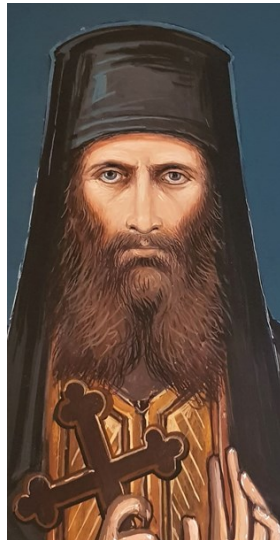

ANUNȚURI

Stâlpii de taină ai Biseriței, zugrăviți pe peretele de apus: **Părintele Arsenie...**

• Săptămâna aceasta s-au împlinit 6 luni de la adormirea surorii noastre, **Adriana-Ramona**, de care ne aducem aminte cu dor. De asemenea, a adormit, după ce a trecut printr-o grea boală, **preoteasa Mihaela** de la Rădești, la doar 22 de ani. Cine a participat la înmormântare a spus că, dincolo de greul acelor momente, a fost ca la Înviere. Dumnezeu să le dea odihnă cu sfinții!

• Bun venit în obște pruncuțului **David-Andrei**! Este al patrulea băiat al dia-conului Gheorghe și al diaconiței Sorina. Să le pomenim în rugăciuni și pe celelalte surori însărcinate din obște, să le întâ-rească Dumnezeu în aceste vremuri grele!

• Joi a venit la Biserița **o comisie de pictură din partea Patriarhiei**, pentru a aviza lucrările de zugrăvire a pereților. După o verificare minuțioasă, pictura a primit calificativul „excellent”. Menționăm că membrii acestei comisii sunt soții Ion și Daniela Moldoveanu, ei înșiși iconari, cei care au pictat biserica Așezământului ro-mânesc din Ierihon, pe care o parte dintre noi am văzut-o acum 2-3 ani.

... și **pr. Ilarion Felea**, în zeghe

ȘTIRI

Tinerii noștri la Alba

• „Părintele nostru Arsenie Boca dorește să continue jertfa sfinției sale pentru mântuirea noastră ca și credincioși ortodocși români, ca Biserica Ortodoxă, ca țară. De aceea, l-am numit și-l numesc public pe **părintele nostru Arsenie Boca Steaua fixă de pe cerul României, din vremurile noastre și de pe cerul Bisericii Ortodoxe Române.**” Acestea sunt cuvintele PS. Daniil Stoenescu, unul din cei 4 ierarhi care au slujit la Prislop în 28 noiembrie. (sursa: basilica.ro)

• Au trecut **40 de zile de la adormirea PS Gurie al Hunedoarei**. PS Daniil spunea despre el că „s-a străduit să transfigureze în viața ortodoxă a eparhiei, atât Iudeea Țării Hațegului, cât și Samaria Văii Jiului, precum și Galileea Țării Zărandului, săvârșindu-se precum arhiereul Aaron pe vârful Muntelui Hor al slujirii arhieresti.”

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Savatie Baștovoi - Cu fața descoperită. Credință și libertate în vremurile de pe urmă

Cartea care te va ajuta să-ți cunoști gradul tău de libertate. Lângă cel mai bogat și cel mai puternic om trăiește cel sau cea care strigă la el. Fața este lumina, așa cum spatele este întunericul. Fața este prezența, iar spatele, absența. A-ți arăta fața înseamnă a apărea, a fi. A-ți ascunde fața înseamnă a dispărea, a nu mai fi. Dincolo de toate sloganele și discuțiile despre libertate, ca o ghilotină rece cade întrebarea pe care trebuie să ne-o punem fiecare: **Ce sunt gata să fac pentru libertate?**

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

Maximina

Foaie ortodoxă pentru suflet

SĂ FIM SINCERI CU NOI: Suntem grav bolnavi cu sufletul!

Cuvânt al teologului
Jean-Claude Larchet

Prins în mulțimea și agitația treburilor lumești, omul nu-și simte patimile, preocupările de zi cu zi împiedicând-l să-și cunoască starea.

În starea de cădere în care se află, toți oamenii suferă de patimi într-o măsură sau alta, adică sunt bolnavi din punct de vedere spiritual. Dar cel mai adesea ei **nu-și cunosc nici căderea, nici boala**. Neștiind că-i bolnav, omul căzut nu se îngrijește de sănătatea sa și crede că n-are nevoie de tămăduire. Numeroși sunt cei care „pentru că nu și-au simțit patimile, nu s-au îngrijit nici de tămăduirea lor”, spune Sf. Isaac Sirul. Ei se împotrivesc tratamentului duhovnicesc.

Chiar dacă începe să înțeleagă care-i este adevărata fire și, așadar, să-și vadă decăderea, **adâncurile ființei sale launtrice nu i se descoperă omului pe dată**. Creștinul însuși, care primește prin credință și prin harul Duhului Sfânt puterea

de a se cunoaște, nu-și vede de la început toate patimile care zac în el,

căci pentru aceasta se cere multă nevoință. Nici cel care se străduiește să le cunoască și să scape de ele nu și le cunoaște pe toate; unele îi rămân multă vreme ascunse, iar pe

alte și le știe numai în parte. Demonii își împlinesc lucrarea lor mai cu seamă în adâncul inimii și de aceea ea rămâne ascunsă și nevăzută.

Câtă vreme nu împlinește toate poruncile lui Hristos, omul nu-și cunoaște deloc patimile sau le cunoaște numai în parte, pentru că, așa cum tâlcuiește Sf. Simeon Noul Teolog, are ca un vâl așezat peste inimă, care-l împiedică să se vadă așa cum este. **Orice patimă, chiar foarte veche, la cel ce nu s-a curățit deplin constă din predispoziții latente care se manifestă atunci când află bun prilej.**

Omul își cunoaște patimile pe măsura sporirii sale duhovnicești. Celui care trăiește departe de Dumnezeu, ele îi rămân cu totul ascunse ori le

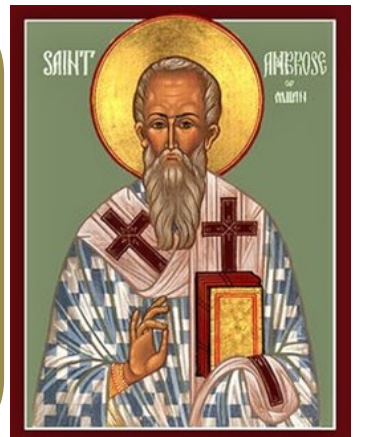
Sfinții săptămânii

SF. AMBROZIE al Mediolanului
(†7 decembrie 397)

Este cel care, mângâind-o pe Sf. Monica, mama lui Fer. Augustin, pe vremea când acesta era încă departe de Dumnezeu, spunându-i: **Fiul unor astfel de lacrimi nu poate să piară.**

Alte cuvinte e folos ale Sfântului Ambrozio:

- **Rănile se spală cu vin și se tămăduiesc cu untdelemn. Așa e și în educație: pogorământul trebuie unit cu asprimea, adică în dosul nu-ielușei trebuie să se afle un măr.**
- **Am văzut pe mulți oameni căzând în păcat din pricina vorbelor lor, însă aproape pe nimeni din pricina tăcerii.**

vede numai când se manifestă în mod grosolan sau cu violență. Însă cel ce se apropie de El și-I împlinește poruncile, le vede tot mai limpede, în lumina Duhului Sfânt. Sf. Ioan Casian se folosește de o comparație foarte lămuritoare: „Să presupunem că doi oameni au intrat într-o casă mare, cu multe lucruri: unul cu vederea bună, iar altul bolnav de ochi. Cel ce nu poate vedea totul va spune ca în casă nu sunt decât dulapuri, paturi, scaune, mese și altele pe care le-a identificat nu atât cu ochii, cât pipăindu-le. Dimpotrivă, cel cu ochi sănătoși vede chiar și cele mai ascunse lucruri și spune că în acea casă sunt multe și nenumărate alte lucruri mici. Acestea, dacă ar fi strânse grămadă, ar egala sau ar întrece prin mulțimea lor pe cele puține, pe care le pipăie cel cu vederea slabă. Așa sunt sfinții, care sunt, ca să zic așa, văzători.”

Dintre toate patimile, **mândria în-**

tunecă cel mai mult conștiința omului și-l face să nu-și cunoască bolile sufletului, nici pe cele mici și tănuite, nici pe cele mari și vădite. Mândria este cea care duce pe om la „îndreptățirea de sine”, după cum spun Părinții, care-l face să nu-și recunoască păcatul și să nu fie conștient de el.

Prins în mulțimea și agitația treburilor lumești, omul nu-și simte patimile, preocupările de zi cu zi împiedicând-l să-și cunoască starea. În acest context, Avva Dorotei spune: „să vină careva dintre voi, să-l închid într-o chilie întunecoasă, să nu mănânce, să nu bea, să nu doarmă, să nu se întâlnească cu nimeni, să nu cânte psalmi, să nu se roage, nici să -și amintească deloc de Dumnezeu numai trei zile. Și vei afla ce fac patimile cu el”.

Pornirile pătimase ale omului nu sunt determinate, așa cum

se crede cel mai adesea, de circumstanțe exterioare. Evenimentele și oamenii nu fac decât să dea la iveală patimile ascunse în suflet. „E un lucru de râs și o judecată strâmbă – scrie Avva Dorotei – să spună cineva despre un altul care l-a supărat zicând-i vreun cuvânt: De nu venea acesta și nu-mi vorbea și nu mă tulbura, n-aș fi păcătuit. Oare cel ce i-a spus lui acel cuvânt a sădit în el patima?”

Patimile pe care omul nu și le cunoaște generează o profundă stare de boală. Cu patimile știute – care și ele rănesc grav sufletul – omul se poate lupta mai ușor. Însă cele ascunse – fie tainice prin natura lor, fie de care omul însuși nu vrea să știe, fie nemărturisite – sunt pricină de mult rău și de boală grea a sufletului. Așadar, **primul pas spre tămăduirea sufletului este scoaterea la lumină a patimilor care zac în el**, ca omul să-și vadă și

FERICIRILE (8)

„Fericiți cei prizoniți pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor”

Și iată că, cu a opta treaptă a Fericirilor, se încheie ceea ce începuse cu prima treaptă. În prima treaptă. „**Fericiți cei săraci cu duhul, că acelora este Împărăția cerurilor**”, **începea călătoria** cea sigură către Împărăția Cerurilor, fiindcă dacă omul acela nu „va căuta înapoi”, ci **rămâne căutând înainte și înainte**, către Împărăție, nădăjduind în ciuda poticnirilor, păcatelor, rușinilor prin care trece, nădăjduind la mila, la bunătatea și la înțelepciunea lui Dumnezeu, nu se poate să nu ajungă la biruința cea din urmă. Și acum, **ceea ce a fost un potențial**, că „**cei săraci cu duhul vor moșteni**”, fiindcă încep călătoria asta, **acum iată că au moștenit-o**. Au devenit fiii lui Dumnezeu, și în prigonirile lor pentru dreptatea care trăiește în ei au și primit Împărăția Cerurilor; și, într-un anume sens, treapta și-a atins desăvârșirea. **Călătorind prin toate Fericirile acestea paradoxale am ajuns a dobândi Împărăția Cerurilor.**

Fericiți cei prizoniți pentru dreptate, că acelora este împărăția cerurilor: **în prima Fericire ca o făgăduință și o chezăsie, în cea de-a opta Fericire este deja în sensul literal, că au dobândit-o**. Și cum știm? Cum îndrăznesc eu să spun că au dobândit-o? Fiindcă porunca Fericirii acesteia nu e diferită de cealaltă, că și acolo zice la început că „acelora este Împărăția Cerurilor”. Și aceea zice: Acelora este Împărăția Cerurilor.

Păr. Rafail Noica

Iubire

Lucian Blaga

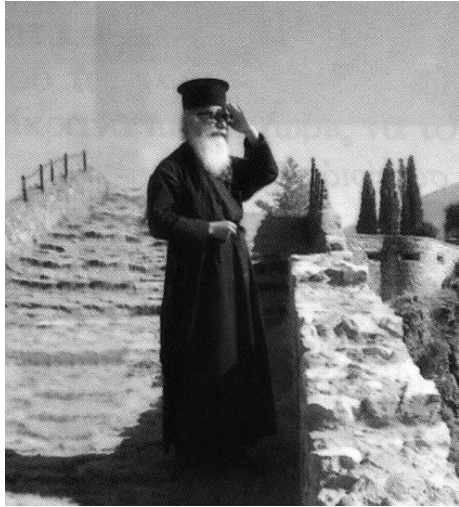
Iubești – când ulciorul de-aramă se umple pe rând, de la sine aproape, de flori și de toamnă, de foc, de anotimpul din vine.

Iubești – când suavă icoana ce-ți faci în durere prin veac o ții înrămată ca-n rana străvechiului verde copac.

Iubești – când sub timpuri prin sumbre vâltori, unde nu ajung sorii, te-avânți să culegi printre umbre bălaiul surâs al comorii.

Iubești – când simțiri se deșteaptă că-n lume doar inima este, că-n drumuri la capăt te-așteaptă nu moartea, ci altă poveste.

Iubești – când întreaga făptură, cu schimbul, odihnă, furtună îți este-n aceeași măsură și lavă pătrunsă de lună.

Sfinții nu încetează să ne uimească. Mai ales cei contemporani, despre care Dumnezeu ne dă să aflăm alte și alte lucruri. Așa este și mărturia de mai jos, a uneia dintre fiicele duhovnicești ale Sf. Porfirie (pe care l-am prăznuit în 2 decembrie). Angeliki Stephou era copil când s-au întâmplat acestea, dar și le amintește căci le-a păstrat în inimă.

„Tatăl meu era unul dintre cei mai buni ingineri constructori din Grecia și obișnuia să călătorească mult și în străinătate. Odată i-a spus Părintelui Porfirie:

- Părinte, merg în Italia la o expoziție și îmi iau și familia. Vrei să vii cu noi?

Părintele a fost bucuros de acest gând și am pornit cu mașina spre Italia. Când am ajuns acolo, Sfântul i-a arătat tatălui meu un munte și i-a zis: *Ia-o pe acolo!* Dar tata i-a spus că nu e niciun drum pe hartă. *Îți spun, ia-o pe acolo*, a insistat Părintele. Au mers o vreme, dar apoi drumul a devenit tot mai accidentat și tata ar fi vrut să se întoarcă.

- *Acultă-mă, binecuvântatule*, i-a spus Părintele Porfirie, *mergi înainte! Știi eu...*

În ciuda plângerilor tatălui meu, am mers mai departe și după ce am urcat muntele, am dat de o mănăstire mare. Tata l-a întrebat pe Părinte: *Aici ai vrut să vii?*

- *Da, aici, ele mă așteaptă!*

Tata avea simțul umorului, așa că a râs întrebându-l:

- *Ai o întâlnire secretă?*

- *Voi așteptați puțin la mașină, că eu am treabă aici*, a zis Gheronda.

Ușa s-a deschis și Sfântul a intrat în mănăstire. După câteva ore de așteptare, l-am văzut ieșind. Părintele Porfirie radia de fericire:

Când rațiunea se împotrivește ASCULTĂRII

O relatare despre SF. PORFIRIE KAVSOKALIVITUL

- *Știți ce suflete frumoase trăiesc aici? Stareța și toate maicile... Mă așteptau... și am vorbit multe, multe... O să vezi, o să le fac ortodoxe!*

- *Ce vorbești, Părinte? Dar ele sunt catolice!*

- *Copilul meu, sunt suflete curate! De când nu am mai văzut așa suflete curate!*

- *Un lucru nu înțeleg, Gheronda, i-a spus tata Părintelui Porfirie... ce ați putut vorbi acolo atâtea ore, când sfinția ta nu știi deloc italiană?!*

Părintele a tăcut și apoi i-a arătat drumul înapoi. Dar tatăl meu era un om rațional, foarte inteligent și avea nevoie de explicații ca să înțeleagă astfel de lucruri. **Însă nu poți pricepe dacă nu ai har. Poți să stai lângă un sfânt, însă nu înseamnă că ai dobândit automat o înțelegere a lucrurilor.**

La un moment dat, pe drum, Părintele îl înghiontește pe tata de 3 ori și îi spune:

- *Iannis, trebuie să te duci să-ți faci un control la rinichi!*

- *Ce s-a întâmplat, Părinte? De unde ai scos-o și pe asta? Doar eu cu inima am probleme, nu cu rinichii. Cei mai buni doctori mi-au spus asta!*

- *Iannis, du-te să faci un control la rinichi, a repetat Sfântul. Nu cu inima, ci cu rinichii ai probleme!*

- *Părinte, de data asta ești pe lângă subiect, i-a zis tata râzând.*

Și atunci l-am auzit pe Părintele, care de obicei avea o voce caldă și dulce, răspunzându-i cu un ton ridicat:

- *Iannis, ascultă-mă! Du-te să vezi ce au rinichii, până nu e prea târziu!*

Însă tatăl meu a râs iar și nu l-a luat în serios. Dar la vreun an după aceasta, pe când era într-o delegație în Germania, a leșinat și l-au dus la spital. Acolo a aflat că rinichii lui nu mai funcționau. De atunci i s-a schimbat complet viața. Au urmat luni de chin.

Inteligența înaltă poate fi uneori un obstacol pentru ca omul să se apropie de Dumnezeu. **Calea nu este a minții, ci a ascultării, chiar dacă nu înțelegem întotdeauna...**

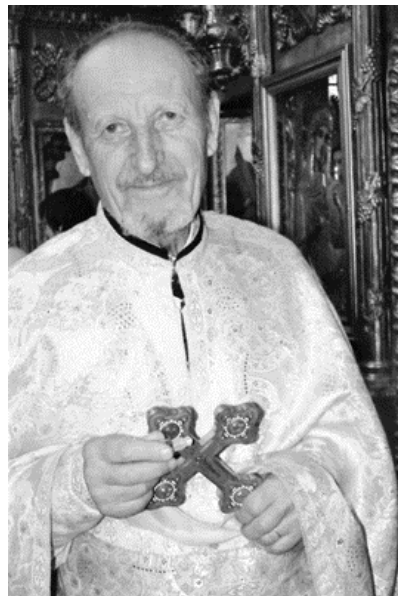
„Pe toate să le înfrunțați cu iubire, cu bunătate, cu răbdare și cu smerenție. Să fiți stânci! Toate să se spargă deasupra voastră și să se întoarcă înapoi precum valurile, iar voi să rămâneți netulburați.”

Sf. Porfirie

Preot IONEL PAVEL

(†10 decembrie 2011)

LIBERTATEA -
visul unui student

☞ *Te forțau să te dezici de familie. Ei urmăreau să ne distrugă sufletește.*

În 1948 când a fost arestat, avea doar 23 de ani... 23 de ani! Ce vină poți avea la 23 de ani?

Era student la trei facultăți: Teologie, Medicină Veterinară și Litere. Fusesse al doilea din promoția sa, la terminarea Seminarului din Galați. Un tânăr plin de încredere și dorința de a sluji lui Dumnezeu și neamului. „Nu eram dușmanul nimănui. Nu făcusem nimic rău nimănui. **Îmi doream doar libertate.** Nimic mai mult.”

Ionel Pavel rămăsese orfan de mic și crescuse la orfelinatul din Galați. Acolo l-au găsit o familie de țărani inimoși, dar care nu aveau copii, și l-au luat în casa lor. „Am vrut să învăț carte. Părinții mei, de loc din Târgu Bujor, județul Galați, erau oameni simpli, dar înțelegeau puterea învățăturii. Am încercat să nu-i dezamăgesc, să nu le trădez idealurile de viață.”

Și apoi vine praznicul Adormirii Maicii Domnului din 1948, când este arestat pentru că făcea parte din Frățiile de Cruce, unde a crezut că va fi de folos țării sale. Anii cei mai frumoși ai tinereții și i-a petrecut la Jilava, Pitești, Canal, Gherla. „Ne urau. Era clar că ne urau de moarte. **Nu ne-au ucis doar pentru că aveau un plan mult mai teribil: să ne bage groaza în suflet.** Nouă și familiilor noastre. Popoului întreg.”

Despre lunile de anchetă, pr. Ionel mărturisea în cuvinte puține: „A fost îngrozitor. Nu credeam că pot îndura atâta.” Apoi a urmat detenția... Cea mai groaznică amintire este din Penitenciarul Jilava. Colegii de celulă știau că e student la Teologie și l-au rugat să le cânte ceva, pentru a le mai alunga dorul de acasă. Avea voce frumoasă, iar toți colegii de celulă știau asta. „Hai, mă Ioane, cântă-ne ceva ca să ne mai schimbăm gândurile. Mi-a venit un dor de casă și am început să cânt «Mândra mea de altădată». În momentul în care am terminat de cântat, s-a deschis brusc ușa. Un ofițer a întrebat «Cine a cântat, mă bandiților?». M-au luat și m-au dus în Camera Neagră. Acolo nu era lumină, nu era aer, iar pe jos erau fecale și urină. Nu mă puteam așeza, așa că am mers toată noaptea. Cred că am făcut zeci de kilometri”.

Apoi alte amintiri... „Când ne scoteau la plimbare, milițienii stăteau pe două rânduri pe coridor și dădeau cu ciomagul în noi ca în niște vite. Asta se întâmpla în fiecare zi. Era ca un ritual păgân.” Într-un an, în Vinerea Mare, un coleg de la Teologie, Costică Vaman, a fost bătut în mod barbar și răstignit. „L-au legat de mâini și de picioare și l-au răstignit la fereastră. Era frig, îl țineau în pielea goală și îi mai aruncau câte o găleată de apă”.

Singura care l-a scăpat în toți acești ani grei a fost credința în Dumne-

zeu. „În fiecare clipă mă rugam la Dumnezeu. Nu ceream ceva special. **Spuneam doar «Facă-se voia ta!»**”

La ieșirea din temniță nu-i mai rămăsese decât o cale de urmat – „Cărarea Împărăției”. A terminat Facultatea de Teologie din București, pregătindu-se să-L mărturisească pe Dumnezeu într-o perioadă când a-ți lua crucea și a-I urma lui Dumnezeu putea însemna condamnarea la moarte. Autoritățile au acceptat cu greu să primească preoția. Tinerețea, puterea de muncă și mai ales harul cu care a fost dăruit, de bun predicator, i-au atras aprecierea credincioșilor, dar și invidia unora. Numai cu ajutorul Celui de Sus a scăpat de o a doua condamnare.

I-a iertat pe toți care l-au schingiuit, l-au umilit, l-au batjocorit; nu a vorbit niciodată pătimăș despre suferințele îndurate, nu a cerut niciodată pedepsirea tortionarilor, nu a umblat după reabilitare civilă, deși știa că familia va avea de suferit. A plecat dintre noi cu durerea că nu se vrea să se afle adevărul despre o generație sacrificată pentru credința și dragostea de țară și că nu a putut sluji în biserica ridicată din bănuțul foștilor deținuți.

La 10 decembrie, Biserica săvârșește pomenirea Sfintei Anghelina, a soțului ei, Sfântul Ștefan cel Orb, despotul Serbiei, și a fiului lor Ioan (Iovan).

Sf. Ștefan era fiul despotului Gheorghe Brancovici și al doamnei Irina, care au cărmuit Serbia ca stat vasal al Împărăției Turcești în secolul al XV-lea, iar Sf. Anghelina a fost fiica principelui Gheorghe Skanderbeg al Albaniei.

Pentru a nu mai putea domni, într-o zi de Paști, turcii i-au scos ochii tânărului despot al Serbiei, Ștefan Brancovici. În același fel a pățimit și fratele său mai mic. După o vreme au hotărât că nu este destul și au dorit să-l ucidă. Însă Ștefan (numit de acum cel Orb), a fugit la vreme în Albania, unde a aflat milă și ocrotire la curtea principelui Gheorghe.

Acolo a fost îngrijit de Anghelina, fiica principelui, o tânără frumoasă, cu educație aleasă. Noblețea sufletului Anghelinei se aplecă asupra rănilor despotului suferind, și o iubire binecuvântată îi uni pentru totdeauna. În 1460 s-au căsătorit. Ei au împărțit necazurile pribegiei, trăind nu doar în Albania și în Serbia, ci și în Italia, ca refugiați din calea turcilor. În Italia au dus cu demnitate greul exilului, dar și presiunile bisericii de

acolo de a trece la catolicism.

Ștefan și Anghelina au avut o fiică pe care au numit-o Maria și doi fii, Gheorghe și Iovan. Ei și-au crescut copiii în chip cu adevărat creștinesc. Ștefan a murit în 1648, pe când copiii erau încă mici, iar familia trăia în surghiun în Italia. La 8 ani după adormirea sa, o lumină a strălucit deasupra mormântului său. Deschizându-se sicriul, trupul Sf. Ștefan a fost găsit întreg și neputrezit, răspândind o mireasmă dulce. Tot atunci s-au săvârșit mai multe minuni și vindecări prin rugăciunile sale, bolnavii redobândindu-și sănătatea, iar orbii vederea.

Dintre copii, Iovan a fost tatăl Doamnei Milița Despina, soția Sfântului Neagoe Basarab. De asemenea, Gheorghe s-a retras de tânăr din lume și s-a numit Maxim, ca monah. El este cunoscut de noi ca episcop de Râmnic sub domnitorul Radu cel Mare și apoi ca mitropolit al Țării Românești, pe timpul lui Neagoe Basarab, săvârșind o lucrare importantă pentru biserica și neamul nostru.

După moartea soțului și a fiilor ei, Sf. Anghelina s-a tuns întru îngerescul chip monahicesc, închinându-se pe sine cu totul rugăciunii, faptelor de milostenie și zidirii și refacerii

sfințelor locașuri ale lui Dumnezeu. Soție credincioasă, mamă exemplară și creștină desăvârșită, ea a meritat cu adevărat numele de „Maica Anghelina”, așa cum o numește poporul sârb și în ziua de azi. Cât a putut, a sprijinit cu bani numeroase mănăstiri din Sf. Munte.

Cinstitele ei moaște făcătoare de minuni, împreună cu cele ale sfântului Ștefan, soțul ei, și ale fiului lor, Ioan, odihnesc la Mănăstirea Krusodol (ctitoria Sfintei Anghelina). În secolul al XVII-lea, turcii au distrus

mănăstirea și au tăiat în bucăți sfințele moaște. Astăzi se mai păstrează o parte din ele. În sutele de ani de restriște, poporul sârb aflat sub jugul otoman a strigat în chip deosebit la acești trei sfinți, considerați mari ajutători în vremuri de invazii păgâne.

Să avem rugăciunile lor!

I.G.

„De ce ești întristat și mâhnit în timp ce mergi pe calea lui Dumnezeu? Să se întristeze cei care L-au uitat pe Dumnezeu, care nu au nici o nădejde în izvorul cel purureacurgător și viu al lui Dumnezeu. Noi cei care credem în Dumnezeu cel viu și nădejdea noastră în El o avem trebuie să ne bucurăm că avem un astfel de Părinte în Ceruri Care ne iubește mai mult decât orice tată și mamă și are o nesfârșită purtare de grijă, ca să ne facă vrednici de El.

Bucuriei îi va urma întristare și întristării îi va urma bucurie, precum noaptea urmează zilei. Astfel a fost rânduită de către Părintele luminilor calea pentru cei ce se mântuiesc.

Prinde-te de dulcele nostru Iisus, strigă către El în necazurile tale; încredințează-I Lui grija necazurilor tale, iar El va săvârși cu tine cele bineplăcute Lui.”

STAREȚUL EFREM FILOTHEITUL

ÎNCEPUTUL DURERILOR

Frânturi din copilăria Regelui Mihai

„Dragostei poporului Meu prea iubit și bravei mele armate le încredințez pe Principele nou născut.” (Regele Ferdinand)

Acum 4 ani, de 5 decembrie, trecea la Domnul unul dintre cei mai iubiți regi ai noștri – Mihai I. S-au spus foarte multe despre el, despre crucea pe care a dus-o, ca rege, și mai ales ca monarh fără țară, în exil. Există și multe interviuri, în care Regele Mihai ne prezintă istoria așa cum nu a fost învățată în școlile comuniste și așa cum acum este tot mai ignorată. În acest articol ne vom opri asupra anilor de început ai vieții sale.

Copilul mult așteptat, vlăstarul monarhiei românești, a fost iubit de toate rudeniile. Naș de botez i-a stat chiar bunicul, Regele Ferdinand, alături de celălalt bunic, Regele Constantin al Greciei. Cu bunica, regina Maria, a petrecut mult timp. Ea spunea despre el că este „*este absolut adorabil .... blond, voinic, cu părul buclat și mers ferm, inteligent, știe multe lucruri, are o mimică excelentă, dar este teribil de lent în privința vorbirii. Este ascultător și bine crescut, dar sunt momente când devine gălgios și de nestăpânit...*”.

Cea care i-a vegheat anii copilăriei cu toată dăruirea a fost mama sa. „*Mama mea, principesa Elena, a fost cea care s-a ocupat de educația mea în cursul primilor ani. Stricte discipline germane ea prefera formarea caracterului după sistemul englez, mult mai flexibil. Religia ocupa totuși un loc important în această educație. Mama mea îi acorda o mare importanță*”.

Principesa Elena a acoperit în fața copilului viața aventuroasă a lui Carol al II-lea și i-a spus micului Mihai că tatăl e plecat la băi în Franța, întrucât e bolnav. Deși îi era dor de el, lacrimile nenumărate pe care le văzuse pe chipul mamei sale când îi pomenea numele, însoțite de multă durere, l-au făcut pe copil să aibă o

rezervă. Astfel, la întoarcerea lui Carol în țară, Regele Mihai își amintește întâlnirea lor: „*Înalt, arătos, cu o mustață scurtă, era tatăl meu. M-a privit îndelung, apoi s-a ridicat în picioare și m-a luat în brațe, strângându-mă foarte tare. Mă simțeam prizonierul lui. Nu îmi era frică de el, la drept vorbind însă ceva mă deranja, în fond nu simțeam nici un fel de bucurie*”.

Din păcate a urmat alungarea mamei, principesa Elena, din țară, întrucât cei doi părinți gândeau diferit despre educația copilului. Despărțit de mamă la doar 11 ani, Mihai va trăi pe toată perioada adolescenței cu „*un gol imens, deoarece relațiile dintre noi erau mai mult decât cele dintre o mamă și fiul său, fiind singura persoană în care aveam încredere deplină. Discuțiile dintre noi erau de o sinceritate totală*”.

Copilului îi va fi îngăduit să-și vadă mama, retrasă la Florența, doar câteva săptămâni pe an. Regele Mihai mărturisea despre aceste restricții: „*Nu eram eu atunci în situația de a protesta pe lângă tatăl meu, în legătură cu îndepărtarea mamei mele. El era foarte autoritar. Se amesteca întotdeauna în toate, în așa măsură încât nu aveam nici un fel de viață privată. Deschidea sertarele mobilelor din camera mea, pentru a vedea ce conțin, îmi citea scrisorile, și toate aceste lucruri mă supărau îngrozitor*”.

Carol al II-lea a creat o școală specială pentru prințul moștenitor, în care predau cei mai buni profesori ai României. „*Tatăl meu strânsese o clasă de 11 copii de vârsta mea, provenind din medii și din etnii diferite. Era un fel de reprezentare națională a diversității românești, se aflau acolo câțiva țărani, dintre care doi provenind din minoritatea maghia-*

ră și germană, un fiu de mecanic de locomotivă, copii de industriași, de ofițeri. Eram considerat ca un elev printre ceilalți, iar colegii mei mă strigau pe numele mic”.

Viața se scurgea între cursuri, partidele de vânătoare cu tatăl său și infuzia de iubirea pe care o primea în vacanțe de la mama sa. „*La Florența, cu mama, se isprăvea singurătatea. Mama mă asculta. Ea a fost o confidentă extraordinară. Știa să asculte, o clipă nu-i zbură gândul în altă parte. Când mă întorceam în țară, nu știam cum să-mi ascund mai bine nemulțumirea. Ceva îmi lipsea*”. Spre deosebire de calmul, liniștea și siguranța pe care le simțea alături de principesa Elena, Mihai trebuia să se acomodeze firii și modului de viață pasional, dezechilibrat și foarte autoritar al tatălui său. „*Sentimentele pe care le aveam față de el erau foarte amestecate, în primul rând din cauza răului pe care îl făcuse mamei mele. Să spunem puțină afecțiune poate, dar ori de câte ori făceam eforturi pentru a-l iubi, îmi apărea imaginea mamei mele. Despărțirea de mama a avut asupra mea un efect profund...*”.

Adolescentul Mihai a învățat să rabde toate fără să se vadă, inclusiv intruziunea Elenei Lupescu, metresa li apoi noua soție a tatălui său. „*Am învățat să-mi țin gura și chiar să zâmbesc, pentru că trebuie să o fac*”. Însă anii cei mai delicți, petrecuți departe de mamă, îl vor marca printr-o interiorizare și chiar închidere în sine pe viitor. „*Când am avut nevoie de o mamă, am avut un tată; și când mi-a trebuit un tată, am avut o mamă*”. Durerea primilor ani ai vieții a fost o pregătire pentru marea durere care va urma, detronarea și alungarea din țară...

ERMINIA (explicarea) picturii BISERICUȚEI (2)

În dialog cu Pr. Lucian

Continuăm cu explicarea picturii aflate pe pereții Sfântului Altar. Părinte Lucian, vă rugăm să ne spuneți ce se găsește în dreapta bolții Sfântului Altar.

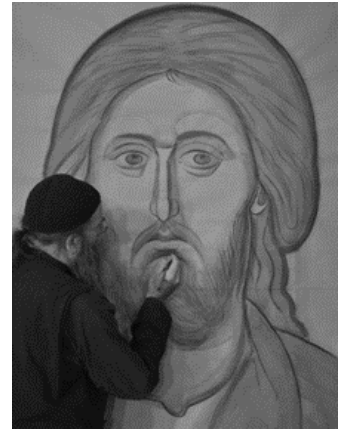
În partea dreaptă este reprezentată scena împărțirii Apostolilor, în care Hristos, înconjurat de doi arhangheli, dăruiește Trupul Său cetei celor doisprezece Apostoli. În fața lui Hristos este reprezentată iconica masa, ca prototip al Sf. Mese din Sf. Altar, iar în spatele Său foisorul Cinei celei de taină. Pe masă este așezat talerul ce poartă în el cinci pâinișoare și potirul cu vin și apă, precum și reprezentarea steluței, care se așază deasupra Sf. Disc, reprezentând astfel imaginea Procomidiei în cadrul căreia pregătim darurile pentru Jertfa Euharistică.

În părțile laterale ale acestei mese sunt zugrăvite două sfeșnice cu lumânări, care ne amintesc de sfeșnicele pe care le poartă ierarhii la slujire. Vă rugăm să ne explicați de ce unul din ele are două lumânări, iar celălalt trei.

Aceste sfeșnice cu lumânări se numesc **dicher** și **tricher**, fiind într-adevăr folosite de arhieru în cadrul slujirii sale liturgice. Cele două lumânări din dicher desemnează cele două firi ale Mântuitorului Hristos, firea dumnezeiască și firea omenească. Tricherul cu cele trei lumânări semnifică Treimea Persoanelor unite în ființa dumnezeiască cea una. Reprezentarea aceasta iconică desemnează faptul că preoția bisericească este o continuare a preoției lui Hristos, ierarhia bisericească împlinind în cele pământești, în chip nesângeros, ceea ce Hristos a împlinit ca arhieru veșnic prin jertfa Sa sângeroasă de pe Cruce.

Dacă privim în partea stângă de sus a Altarului, vom recunoaște mai multe obiecte folosite de preot la Sf. Liturghie. De ce sunt reprezentate pe pereții Altarului?

Întrucât în partea stângă a bolții este pictată Liturghia cerească, înfățișându-L pe Hristos Arhieru cel Veșnic, înconjurat de cetele cereștilor și

pile îngerești, înfășurat Sf. Aer, reprezentând scena Punerii în Mormânt a Domnului, iar altul purtând înaintea soborului îngereșc sfeșnicul cu lumină și cădelnița. În centrul cetelor îngerești stă reprezentat Hristos, sub baldachin, îmbrăcat ca arhieru și purtând deasupra omofor.

Masa se sprijină pe un stâlp sau un picior, fiind prototipul ceresc al Sf. Mese din Biserica pământească. Imaginea aceasta arată că **Liturghia îngerească este prototip al Liturghiei pământești** și că, de fapt, Liturghia pământească nu este altceva decât o replică văzută a Liturghiei cerești, pe care îngerii lui Dumnezeu o aduc neîncetat lui Dumnezeu în ceruri.

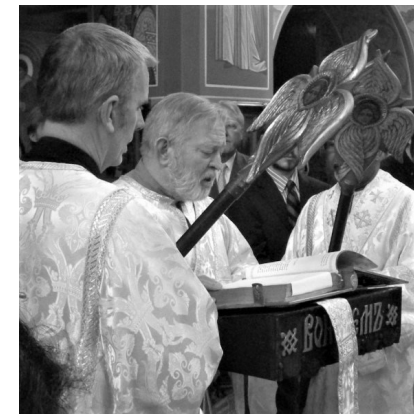
Pe lângă Hristos, Maica Domnului și îngerii, pe bolta Altarului sunt zugrăviți și alți sfinți. Despre cine este vorba?

De-a dreapta și de-a stânga icoanei Maicii Domnului „Platythera tou ouranou” sunt reprezentați doi prooroci vechi-testamentari: Sf. Prooroc Isaia și Sf. Prooroc Iezechiel, care poartă în mâna dreaptă suluri pe care sunt înscrise texte care au în vedere pururea-fecioria Maicii Domnului. Astfel, **Sf. Pr. Isaia** poartă un sul în care sunt înscrise cuvintele din cartea sa profetică, cap. 7, verset 16: „*Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel... va ști să arunce răul și să aleagă binele*”. **Profetul Iezechiel** ține și el în dreapta sa un sul pe care stă înscris textul din cartea sa profetică, cap. 11, vs.8: „*Poarta aceasta va fi închisă... și niciun om nu va intra pe ea, căci Domnul Dumnezeu lui Israel a intrat pe ea...*”.

netrupeștilor puteri. Într-adevăr, o parte din îngeri poartă **ripide**.

Să precizăm că ripida – din grecescul **ripis**, care înseamnă pană – este o apărătoare în formă de evantai rotund, cu mâner, făcută din metal, cu care diaconii, mai ales la Liturghia arhierască, apără cinstitele daruri ca să nu cadă ceva necurat peste ele, în timpul sfințirii lor. Vă rugăm să continuați.

În aceeași scenă vedem un înger care poartă Sf. Potir, altul poartă Sf. Disc, având pe spatele său, sub ari-